

A magyar faj olyan harcosokat fog adni, akik a világ bármely katonájával fölvehetik a versenyt

Bartha honvédelmi miniszter beszéde a képviselőházban. Elfogadta a Ház a honvédelmi tárca költségvetését

Budapestről jelentik: (MTI.) A képviselőház csütörtöki ülésén a további felszólalások során **Bajcsy-Zsilinszky Endre, Turcsányi Imre, Szabó Gyula, Baky László, vitéz Szalay László, Padányi-Gulyás Jenő, Bartha Ignác** a költségvetés mellett szólalt fel, míg **Malasits Géza és Palló Imre** a költségvetést nem fogadták el. Az elnök, miután több felszólaló nem volt, a vitát berekesztette.

Ezután vitéz **Bartha Károly** honvédelmi miniszter emelkedett szóásra. — Nemzetünk háboruban áll — mondotta a miniszter. — Természetes volna tehát, hogy a háború kihátásai elsősorban a honvédelem költségvetésében jelentkezzenek. Az általam benyújtott költségvetés azonban nem háborús költségvetés, hanem kizárólag a jelenlegi békeállományu

hadserég szükségleteit fedezi. Az ennek ellenére mutakozó 200 millió pengős költségemelés okai a következők: Erdély egyrészének tavaly történt visszacsatolásával a hadserég létszáma emelkedett, a légierő fejlesztése 51 millió pengő költségűbblettel állt be. Tekintetbe kell venni a motorizálással kapcsolatos kiképzési költségűbbletet és az anyagdrágulást is. A magyar közvéleményben a világháború után erősödött az a tudat, hogy a trianoni béke egyik béklyója a magyar hadseregnek kényszerű hiánya. Amint a lehetőség megnyílt, megkezdjük hadseregünk kiképzését. Az új magyar honvédséget tavaly Kolozsvárot mutattuk be a magyar nemzetnek. Idén a déli részek visszaszerzésére katonai erőket kellett mozgósítani.

val való ellátása kifogástalan. Különös gondoskodás tárgyát képezte a hadban álló csapatok. Ezeknek ellátása, bár az után szállítás nehézségei csaknem elképzelhetetlenek, mindig meg volt. A honvédség egészségügyi

Télen drága kincs a jó cserép-kályha, van még ott, hol? Ifj. Lukácsnál, Török Ignác-u. 70.

szolgálat a lelkes kötelességteljesítésnek és annak a körülménynek következtében, hogy csak kevés betegünk és sebesültünk van, nagyszerűen működött. Ezen a téren nem is volt semmi jogos panasz.

A hősi halottak hátramaradottairól és a rokkantokról gondoskodni egyik legelső és legfontosabb kötelességemnek tartom. A mozgósítottak és hadbavonultak hozzátartozóinak kérdésének megoldását, sajnos, még nem állíthatom, hogy meggyújtató volna.

Háborúba nincs győzelem áldozat nélkül!

A pénzügyminiszter kérelmére október 1-éig visszamenően fel-emelte a rendkívüli családi segély összegét.

Elrendeltem, hogy tiszti bizottságok november 15-éig járják végig a levonultak hozzátartozóit, állapítsák meg azoknak bajait és tegyenek jelentést a segítségre vonatkozóan. Még december elején megtörténik a segítés.

Az állami gondoskodás azonban csak egy része lehet annak a hálának és elismerésnek, amellyel a visszatért honvédeinknek tartozunk. *Felkérlek mindenkit, hogy a hősi halottak hozzátartozóinak, a háború rokkantjainak és a harcúterén küzdő katonáink családtagjainak, társadalmi uton való határos támogatásával tegyen bizonyosságot a magyar nemzet lelki egységéről. Ne forduljon elő, hogy a hőiesen küzdő gyorshadtest leszerelt katonája hiába kopogtasson munkáért.* Bizom a magyar társadalom megértésében. A honvédezetőség és annak minden egyes tagja teljes egészében átérzi azt a súlyos felelősséget, amely a mai nehéz időben ráhárul. Felhívom az egész magyar társadalmat, ne feledkezzék meg arról, hogy a háborúban nincsen győzelem áldozat nélkül. *Az isteni gondviselés és a nagy szövetség.*

geseinkkel együtt harcoló fiaink hásiessége megóvta az országot a háboru borzalmaiktól. Gondoljon mindenki arra, hogy mit kellett szenvedniük azoknak a városoknak és falvaknak, amelyeken a háború végigszepert. A magyar társadalomtól joggal elvárjuk, hogy megingathatatlan hittel nézzen a jövőbe. Az elenség egyik legfontosabb harci eszköze a defetista propaganda, amelynek nemzetünk 1918-ban is áldozatul esett.

A miniszter ezután válaszolt az egyes felszólalásokra. A kultuszminiszter végül köszönetet mondott: a telező levénoztatásának kérdését. A tisztek gyermekeinek nevelését is elősegítik. A napokban uyilik meg a nagykárolyi nevelőintézet. Itt a rászoruló és elsősorban erdélyi tiszti gyermekek kapnak nevelést. A miniszter végül köszönetet mondott a honvédség vezetőinek és az egész katonai igazgatásnak a kitünő munkáért.

A honvédelmi miniszter beszédét a ház minden oldalán helyeslés fogadta. *A tárca költségvetését általánosságban elfogadják,* majd megszávták az egyes címeket is. Ma délelőtt az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását kezdték meg.

„...A világ legelső hadseregének vérrel szerzett tapasztalatait értékesítjük...”

— Ma olyan háboruban veszünk részt — folytatta a honvédelmi miniszter — amelyet a világ eddigi legnagyobb hádjáratának kell minősíteni. Hogy a jövőben milyen feladatok várnak a magyar hadseregre, nehéz volna jólásokba bocsátkozni. Egy azonban bizonyos: a magyar nemzet annál nyugodtabban szemlélheti az eseményeket, minél erősebb a hadserege. A háború kezdetén elég megbízható becslés szerint a Szovjetnek 40.000 páncélos járműve volt. Ezt a Szovjet az 1942. és 43-as években meg akarta kétszerezni. *Mennyire hálásak lehetünk tehát a sorsnak és a német hadvezetés előrelátásának, hogy az elkerülhetetlen örvédelmi harcot a Kárpátoktól sok száz kilométerre lehet megvinnunk.* A magyar határon felvonult 6. és 12. szovjet

hadsereg ereje honvédeágünk erejét sokszorosan felülmulta.

A honvédelmi miniszter ezután ismertette, hogy mi történt a honvédség fejlesztése tekintetében.

— *Abban a szerencsés helyzetben vagyunk. — mondotta — hogy a világ legelső hadseregének, a német hadseregnek sok vérrel szerzett tapasztalatait értékesíthetjük.* A hadsereg másiki nélkülözhetetlen kelléke a megfelelő emberanyag, amely a magyar népben mindig rendelkezésre állott és rendelkezésre fog állni. Fajunk kiváló katonai tulajdonságai mindig a jellegzetes katonai nemzettek közé sorozták bennünket. Még sok azonban a tennivaló. *A magyar faj olyan harcosokat fog adni, akik a világ bármelyik katonájával felvehetik a versenyt.*

Német elismerés a magyar repülőgépgyártás teljesítményéről

— Hadseregünk fejlesztésének további legfontosabb tényezője — folytatta — a korszerű fegyverek biztosítása. A hadseregfejlesztés anyagi megalapozottsága a magyar nemzet példás áldozatkészsége folytán biztosítva van. *A repülőgépek, páncélos járművek és a modern tüzérségi típusok tekintetében a szövetséges német hadsereg részéről olyan támogatásban részesültünk, amely nélkül*

nem tudtuk volna megoldani izez a feladatot. Ebben a tekintetben az olasz hadsereg is nagyban segítségünkre volt.

Bejelentette még, hogy a hadsereg fejlesztésének nyersanyagszükségletét nagyjából biztosítottak lehet tekinteni.

— *Büszke megelégedettség töltött el, — folytatta a miniszter — amikor a velünk együttműködő német repülőszakértők a múlt héten közlítették, hogy az a teljesítmény, amelyet a magyar ipar a repülőgépgyártás tekintetében egy félév alatt elért, majánem a lehetetlenséggel határos.*

Honvédségünk korszerű kiépítésére a legnagyobb gondot fordítjuk. A csapatok csak akkor fogják teljesítményük maximumát nyújtani, ha ellátjuk őket mindennel.

Honvédségünk élelemmel és ruhá-

Leszakította a fejét és az egyik karját Duka János szerelőmunkásnak a cukorkagyár felrobbant gőzszifala

Borzalmas szerencsétlenség a Csáky István-utcai cukorkagyárban

Nagyvárad. Kiküldött munkatársunk tudósítása: Pénteken délelőtt fél tíz órákor borzalmas szerencsétlenség történt a Csáky István-utca 64. sz. alatti Sütő János tulajdonában lévő cukorkagyárban. A cukorkagyárban most tartak beszerelni egy gőzszifalát és a gyártáshoz szükséges gőzszifalt. A szerelőn dolgozott a gyár helyiségében Duka János szerelőmunkás. Ugyanabban a helyiségben volt még Sütő János cukrász, aki most akarta felállítani üzemét, továbbá Nemes József és egy munkásasszony.

A gőzszifa eddig még megmaradtan cökéből felrobbant. A gőz borzalmas ereje a gőzszifalt a magasba drbta, atszakította a mennyezetet és a padlason is megrongálta a gerendázatot. Az irtózatos légnyomás Duka Jánost szintén a levegőbe repítette, —

majd a falhoz vágta, ahol a feje teljesen szétroccsolódott. Nemes József és Sütő János, valamint a munkásasszony szintén megsérültek. Súlyos égési sebekkel szállították be mindhármat a közkörházba.

Sütő János az égési sebeken kívül kar- és bordatorést is szenvedett.

A rendőrség bevezette a vizsgálatot a szerencsétlenség okának kivizsgálására. Duka János már husz év óta szakembere volt az ilyen természetű munkáknak és eddig még semmi baj sem volt munkájával. Sütő János most akarta megnyitni üzemét. A város kö-zönsége nagy részvétel veszi körül a szerencsétlenül járt munkás családját, valamint a kezdő fiatal magyar iparost, aki önállóságának első napjaiban ilyen akadályokba ütközött.

Széchenyi-tér
1. sz. alá
helyeztem át
kötött- rövidáru üzletemet
London Józsa

Belvárosi mozgóban

Akit elkap az árUj utakon járó nagy magyar film.
Simor E., Földényi L., Hidvéghy V.,
Pethes S.

Telf. 13-51 Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Pénteken utoljára: **Az első bál.**

Szombattól: előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Cimzett ismeretlen

Agai, Rádai, Vaszary, Kabos.

Trópusok izzó szenvedélyű világában játszódik le
Mariane Dietrich különös szerelmének története.**BIZSU**

az APOLLOBAN

Belvárosi mozgó

Büszkén jelentjük, hogy az új magyar filmgyártás régen várt nagy-
szerű alkotását, az országban mi mutatjuk be:**Akit elkap az ár**Rendkívüli téma! Lenyűgöző izgalom! Pazar kiállítás!
Honvédség diszszázada!**GAZDASÁGI ÉLET****Az ország érdeke és a gazdák**

Írta: Györfly-Bengvel Sándor

A „A Magyar Föld” leg-
utóbbi számában jelent
meg a közellátási miniszter
alábbi cikke

Örömmel ragadom meg az alkal-
mat, hogy a magyar föld népéhez
szóljak. A közellátási miniszter fel-
lősségteljes állása nemcsak azokkal
az igazgatási és rendészeti intézkedé-
sekkel jár, amelyek a meglévő áru-
készletek igazságos elosztását biztosít-
ják. En első és legfontosabb hivatá-
somnak azt tekintem, hogy a társa-
dalmi együttérzést és összefogást hir-
dessem ennek az országnak minden
rendű és foglalkozású lakosa felé. Ha
valaha, akkor a megpróbáltatásoknak
ebben a nehéz időszakában van szük-
ség arra, hogy a magyar társadalom
minden rétege érezze a közös sors és
a közös felelősség tudatát. Amint egy
jól működő gépezetben a fogaskere-
keknek: úgy kell a nemzetgazdaság-
ban a mezőgazdasági termelőknek,
az ipárnak, a kereskedelemnek és a
közüzemeknek egymásba kapcsolód-
nia és egymás munkáját előrevinni.
Senki sem nézheti ma a saját kiesi-
nyes érdekét, mert ezek felett az ér-
dekek felett van egy sokkal fonto-
sabb: a nemzet boldogulásának és
szébb jövőjének érdeke.

Ez a magasabb érdek, amelyet
egyik vonatkozásban, a közellátás te-
rületén, én képviselék, fokozott tel-
jesítményeket, fejtelmét és áldozat-
okat követel mindenkitől; a mező-
gazdaságtól is. A gazda most mind-
untalan szembe találja magát a hatá-
sággal, amely megszabja számára,
hogy abból, amit termelt, mennyit
fordítson a további termelésre, mennyit
fogyaszthat el és mennyit kell
és milyen árért átadnia az ellátatlan-
nok számára, akiknek munkája és

megélhetése a nemzetnek épp olyan
fontos, mint a gazdáké

Súlyosak ezek a rendelkezések,
de nem elviselhetetlenek a házájál-
szerető és féltő, becsületes magyar em-
ber számára, aki jól tudja, hogy akár
a távoli harcútereken teljesít szolgálatot,
akár a polgári életnek bármiféle te-
rületén, ezt a szolgálatot nem a maga
örömeire és kényelmére, hanem úgy
kell ellátnia, ahogy azt a haza tőle
megköveteli.

A közellátási rendelkezések pedig
nem követelnék a gazdától többet,
mint azt, hogy amikor a nemzet
fenntartásáért és jövőjéért minden-
képpen le kell valamiről mondania, ő
is úgy korlátozza a maga fogyasztá-
sát és kereseti igényeit, hogy azok a
többi dolgozók érdekeit ne károsít-
sák. Jól tudom a gazda helyzete ne-
hezebb, mint a másfoglalkozásúaké.
Sokkal nehezebb kiporciózni a napi
adagokat, amikor háttorkunkon tele
magtárak, vermek és istállók vannak.
Most pedig éppen ezt követeli a ma-
gyar gazdától az ország érdeke. Ma,
amikor a városi lakosság szükség-
sen van ellátva élelmiszerekkel, a gazda
álljon ellen a sokféle csábításnak,
maradjon még a törvényes úton, ne
tévedjen az árdrágítás, a zűrzavart
nagy haszonnal kecsesítő ösvényeire.

Mélyen átérzem a gazdák helyzetét
és éppen ezért sokra becsülöm azt a
látnogatást, amit eddig is a közellá-
tásnak nyújtottak. Bejejezésül csak
annyit kérek, tartson ki a magyar
gazdatársadalom az áldozatkész-
ségben, önmérsékletben és önfegyelm-
ben az eddigi megértéssel és hűség-
gel, akkor nem kell féltenuk a ma-
gyar jövőt.

**Százmillió pengős erdélyi kölcsönt
kocsát ki a kormány**

Budapestről jelenti a MTI: M dél-
ben a pénzügyminiszteriumban sajtó-
értekezlet volt a közeljövőben kihozsá-
tandó erdélyi kölcsön ügyében. A köl-
csön 100 millió pengő névértékű lesz
és az Erdély visszatérésével kapcsolat-
ban felmerült költségek egy részét fog-
ja fedezni. Az egyes kötvények névérté-
ke 200 pengő lesz. A kötvények tulaj-
donosai közt 46 millió pengőt sorsol-
nak ki.

A sajtó képviselői nevében vitéz Ko-
lozsváry-Borcsa Mihály mondott közö-
netet Szász Lajos államtitkárnak az
előadásért.

**Közel hétszáz ezer pengő forgalma
volt a városi adóhivatalnak
Októberben**

U'est tartott a városi közigazgatási bizottság

Nagyvárada, saját tud. A város kö-
zigazgatási bizottsága csütörtök dél-
után tartotta meg rendes havi ülését.
Dr. Hlatky Endre főispán elnökléte
mellett.

Az közigazgatási albizottságba az
áthelyezett Istvánffy József erdőtaná-
csos helyett Jász Károly erdőfőmér-
nököt választotta meg a bizottság egy-
hangúan, a fogházbizottságba pedig
Domokos Lászlót delegálta.

A polgármesteri jelentés ezúttal
nyolc gépelt oldalon foglalkozott a
város elmúlt havi kiemelkedő esemé-
nyeivel. A jelentés szerint az adó-
hivatal októberi forgalma 685.949.03
pengő volt. 1941-től október 31-ig be-
folyt adók a következők voltak: Bor-
fogyasztási adó 76.715 pengő az elő-
írtnál 6617 pengővel kevesebb. Októ-
ber hónapban azonban bizonyos emel-
kedés észlelhető.

Szeszfogyasztási adópótlék címén
31.251 pengő folyt be, az előirányzat-
nál 2081 pengővel kevesebb. Emelke-
dett a sörfogyasztási adópótlék. Itt
befolyt 21.586 pengő, 12.419 pengő-
vel több az előirányzatnál. Hús-
fogyasztási adó címén 143.144 pengő
folyt be, az előirányzatnál 6855 pen-
gővel kevesebb, szikvíz- és ásványvíz-
adó címén 11.686 pengő folyt be, itál-
mérési illeték címén 45.363 vizalmi
adó címén 83.429, értékkvám címén
104.008, helypénzdíj címén 226.266
pengő, az előirányzatnál 42.933 pen-
gővel több. Vágóhidíj címén befolyt
64.149 pengő, az előirányzatnál 59.183
pengővel kevesebb.

Ezután a közművelődési, könyvtár-
sport- színházügyekkel foglalkozik a
jelentés, amelyeket annak idején már
ismertettünk.

A népjóléti ügyek terén a Magyar

Norma Alapra az elmúlt hónapban
4770 pengőt ajánlottak fel, ez az ösz-
szeg 1390 pengővel több, mint a múlt
hónapi.

Segélyért 4125 személy, katonai
családi segélyért 785, árvízkarosult
52 jelentkezett, a pénzforgalom ösz-
szesen 8000 pengő volt. A népköny-
hán 22.600 ebádet osztottak ki, az
árvízkarosultak között 52.000 téglat
és 10 esetben 500 pengő segélyt osz-
tottak szét. Az összes kiutalás az ár-
vízkarosultak részére 15.000 pengő
volt.

A Rulikovszky-úti és az össtelepi
Napközi Otthon berendezési munká-
latai befejezést nyertek. Az unne-
pélyes megnyitó december 1-én lesz.
Hat esetben adott ki a város kiháza-
sítási kölcsönt. Ezután a liszt-, zsír-,
cipő-, faügygyel foglalkozik a jelentés.

A polgármesteri jelentés után az
egyes hivatalok jelentésére került sor.
Ezek közül kiemelkedik az állatorvo-
si jelentés, amely a vágóhídi tartha-
talan állapotokat tette szóvá.

Erre vonatkozóan dr. Soós István
polgármester tett megnyugtató ki-
jelentéseket. Ezután a különböző al-
bizottságok üléseztek.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Bukaresti kaland ismét műsorra
kerül pénteken, szombaton és vasar-
nap este. A szereposztás a következő:
a domnu sef-et Solymossy Imre ala-
kítja. A magyar lányt Moory Lucy, az
ügyvédbojtárt Kozma játsza. Tanay,
Sármassy, Barys megtartják tavalyi
szerepüket. Ugyiszintén Berengh Béla
is tovább játsza kabinéfiguráját az
ügyefogyott román rendőrnek.

— Szombat délután: **Hajnaldik
szinmű.**

— Vasárnap délután: **Limonádé ez-
redes.** A címszerepét Dely Ferenc, a
többi főszerepét: Jurik Julcsi, Koltay
Aranka, Bartók Juci, Barys, Solymos-
sy, Bakos és Berengh játszák.

— Hétfőn este Népművelődési elő-
adás: Piros bugyelláris.

— Kedden **Becserekéi menyecske,
egységes helyárral!** Minden földszinti
jegy: 1.20, minden emeleti 60 fillér,
páholy 6 pengő.

— **Második féldő,** zenés football
vígjáték megy szerdán premierbérlet-
ben, csütörtökön tisztviselőbérletben és
a következő napokon. Bodola Gyula
ötletéből származik a darab, melyhez
fűlbemászó zenét szerzett Bihari Zoltán.
Eredeti bemutató. Szenzációs ki-
állítás. Ragyogó ruhák.

HETI MŰSOR:

Péntek este 8 órakor: **Bukaresti ka-
land.**

Szombat délután 4 órakor: **Hajnalo-
dik.** — Este 8 órakor: **Bukaresti ka-
land.**

Vasárnap délután 4 órakor: **Limoná-
dé ezredes.** — Este 8 órakor: **Bukaresti
kaland.**

Hétfő este 8 órakor: **Piros bugyella-
ris.** (Népművelődési előadás.)

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés

Nagyvárada, Szt. Janos utca 48.

Telefon: 19-13

CASINO mozgó november 13-tól, csütörtöktől CASINO mozgó november 13-tól KISS FERENC parádés szerepe

1914-1919 SARAJEVO 1914-1919

Magyar lány
Tasnády Mária,Orosz vőlegény
Timár József.Magyar hadnagy
Vértess LajosIzgalmaival felítve. Romantikus a bátorság és hazaszeretet himnusza.
Fényes kísérelő műsor.

Az Ipartestület sürgős megoldásokat keres a bankadósságok és nyugdíjügyek rendezésére

(Nagyvárad.) A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület elöljárósága szerdán este tartotta meg rendes havi ülését Szabó Károly elnöklété alatt. A tárgysorozat legfontosabb pontjait kétségteljesen az Ipartestületnek a tagsági díjak ügyében elfogylalando álláspontja, valamint az iparosok nyugdíjintézetének ügye és a testület adósságainak rendezése képezték.

A Híszkegy elimádkozása után az elmúlt gyűlések jegyzőkönyveit ismertették, majd Kovács Antal, a szabóiparos szakosztály elnöke kért szót és napirend előtt indítványként kérte, hogy a testület minden egyes esetben értesítse a szakosztályokat az iparbeszüntésekről, mert több visszafelé történt, főként az anyagigénylések terén. Azt tette még szóvá, hogy a leventeköteles iparosifjak oktatási idejét szükséges volna szombatról más napra áthelyezni, mert az iparosok legnagyobb részének éppen szombaton van legnagyobb szükségük az alkalmazzottakra. Kovács Antal az ülésrendezésénél megkérte még bizonyos tisztázást.

Szabó Károly válaszolt a felszólalásra s ígéretet tett arra, hogy a napirendi kérdések tárgyalásai során valamennyi felszólalásra választ ad.

Szabó Lajos pénztáros terjesztette elő ezután a szeptemberi és októberi jelentést az Ipartestület és az aggok pénztári állásáról. A jelentést a vezetőség tudomásul vette.

Mennyi adóssága van az Ipartestületnek

Az Ipartestület adósságai kerültek ezután sorra. Dr Kiss Endre jegyző felolvasta az Erdélyi Bank átiratát, amelyből kitűnt, hogy az Ipartestület 1928-ban felvett egy millió lei kölcsönt. Mint a bank által kiállított „emlékeztetőből” kitűnt, a testület mindaddig fizette a törlesztést és a kamatot, amíg 1934-ben a konverzió be nem köszöntött. Az Ipartestület konvertálni akart, azonban a bank nem ismerte el a konvertálási jogot — s pörölt. A pört előbb az Ipartestület, azután jogutódja, a hírléht Munkakamara — minden fórumon elvesztette. Végeredményben az Erdélyi Banknál 32,515.86 pengő adóssága maradt az Ipartestületnek.

„Szerencsés” körülmény az, hogy az utolsó bírósági végzést — hogy hogyanem Aradra tették át s így az Erdélyi Bank mindaddig nem tud végrehajtást eszközölni, amíg a bírói végzés Aradról meg nem érkezik. A másik nagy adósság az Iparosok Hitelszövetkezeténél áll fenn. Ez a régi adósság nem kevesebb, mint 42,609.33 P. Így a két pénzügyi intézménynél összesen 75,125.19 pengő adóssága van az Ipartestületnek. Hosszas vita után elvetették Szabó Lajos pénztáros indítványát s arra az

álláspontra helyezkedtek, hogy akár az IPOK, akár az Ipartestületi Hitelintézetek Központja útján kedvezményt kérnek a kölcsön megfizetésére. Az Ipartestület elöljáróságának ülése végeredményben Szabó Károly elnököt és a vezetőséget látta meg azzal, hogy az adósságok rendezése tárgyában megoldást keresenek. Az Ipartestület azt szeretné, hogy akár az IPOK, akár az Ipartestületi Hitelintézetek Országos Szövetsége átváltaná azt az adósságot.

Ebben a tárgyban végül úgy határozott az Ipartestület vezetősége, hogy felhatalmazást ad Szabó Károlynak, hogy Budapesten járjon el az ügyben.

Összesen az Erdélyi Banknál és a Hitelszövetkezeteknél több mint 75 ezer pengő adóssága van az Ipartestületnek.

Nép- és munkásfőiskola lesz Nagyváradon

Megtartotta első ülését az Iparostanonciskola felügyelő bizottsága

Nagyvárad, saját tud. A Szakirányú Iparos Tanonciskola felügyelő bizottsága csütörtökön tartotta meg első ülését. Dr Soós István polgármester elnöki megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy Nagyvárad jövője szempontjából az egyetlen lehetséges út a jövő felé az ipar és a kereskedelem fejlesztése, tehát sülyt kely helyezni az iparos és kereskedői nemzedék nevelésére. Minden remény megvan arra, hogy Nagyvárad ebben a tekintetben hamarosan utóleri a trianoni városokat.

A bizottság feladata elsősorban az értelmes, intelligens, okos iparostársadalom feinevelése, különleges feladat: a tanoncotthon befejezése.

A bizottság tagjai Soós István dr polgármester elnöklése mellett Szabó János felsőházi tag, Mónus Sándor, Pintér István Lestyán Endre, Fenessy László, dr Dalló Gyula, dr Varga László, Mikes Ödön, Szolga Ferenc és Tiszai István.

Madarassy Gyula tanonciskolai igazgató meleg szavakkal köszöntötte az elnöklő polgármestert, aztán egyhangúan dr Dalló Gyula kultúratanácsnokot választották meg alelnökké. A tanonciskola igazgatója ismertette a 4 éves jogkörrel felruházott felügyelőbizottság feladatát. A tagok felügyeleti jogukat a következő hónapokban gyakorolják. Január: dr Dalló Gyula Mónus Sándor; február: Fenessy László; március: Pintér István; április: Szabó János; május: Szolga Ferenc és Tiszai István; június:

Néhány jelentéktelenebb ügy tárgyalása után nagy lelkesedéssel járult hozzá a vezetőség a Vörös kereszt Alaphoz és ugyancsak ilyen lelkesedéssel vette tudomásul az elöljáróságnak azt a döntését, hogy az iparosok nyugdíjintézetének megvalósítása mellett a végsőkig kitart.

Az Ipartestületek Országos Központja a januári közgyűlésre jelentést kért az Ipartestülettől. Szabó Károly elkészítette a jelentést, amelynek első részében az Ipartestület gazdálkodását, az aggok menházának és a versenytárgyalásoknak jelenlegi helyzetét ismerteti, majd áttér a váradi iparosok legnagyobb problémáira, az iparos nyugdíjintézetnek, az iparosok adójának és az anyagellátás kérdésére.

A váradi Ipartestület feltétlenül azt kívánja, hogy ezekben a kérdésekben érdemleges határozatot hozzon az IPOK január havi közgyűlésre. Ezután megállapították a különféle megbízásokat, kiküldéseket és egyhangulag elhatározták, hogy az Ipartestület vezetőségének a sürgős természetű ügyekben minél hamarabb el kell járnia Budapesten.

Pintér István és dr Soós István polgármester az iparosotthon befejezési munkálatairól tettek bejelentést. Végül Tiszai István szólalt fel, kérve, hogy csak azok kaphassanak iparlevélet, akik valóban gyakorolják is az ipart.

Vitézi hála

A napokban adtuk hírt arról, hogy a megyeházán több biharmergyei vitézt avatottak. A felavatottak között volt Nagy Kálmán asszonyvásári kispáza is.

A vitézi avatásokon és általában minden más hasonló ünnepségen, amikor a nép közül kiemelkedő egyének érdemeit ismerik el és jutalmazzák, nem igen hallottunk még megemlékezést arról, hogy ezek rendszert egy-egy kiváló iskolának, kiváló tanítónak, papnak sok fáradtsággal és szeretettel felnevelő növendékei. Nem gondolunk a népnevelés névtelen hőseire, a tanítókra, akik sokszor egész életet költenek ugyanabban a faluban, nemzedékeket nevelnek a magyar hazának és lassu, észrevétlen, de annál áthatóbb munkával egész falvak, vidékek képét változtatják meg.

Pedig népünk kiválóinak, a vitézeknek kiemelkedése is ott kezdődött el az iskola padjaiban. Ott veti el a jó magot a lélekben az a tanító, akinek ezéri az életben talán soha sem kap elismerést és megbecsülést.

Az emberek azonban nem olyan feledékenyek. Van még hála is a világon, amely hosszú ávek múlva is szeretettel fordul a jóltevő felé. Ez a hála készítette a nemrégén vitézzé avatott asszonyvásári kispázát, vitéz Nagy Kálmánt is arra, hogy egykori tanítójának, Székely Gyula igazgató-tanítónak köszönetet mondjon a multi önzetlen fáradozásáért. A levelet szöszereint közöljük:

„Kedves Tanító Ur! Nem mulasztalom el, hogy ma, a vitézi eskü letétele napján legnagyobb hálaomat ki ne fejezzem, azt a hálaomat, amellyel volt tanítómnak tartozom. Fogadja Tanító Ur hálás köszönetemet azért a sok fáradtságért, amelyet reám fordított. A Tanító úr elmondhatja, hogy vitézt nevelt a magyar haza számára. Sok hálaammal és köszönetemmel maradtam a Tanító úrnak mindig hálás növendéke.

Nemzetes vitéz Nagy Kálmán.”

Eddig a levél.
Tudjuk, hogy a mai vitéz egykori tanítójának bizonyóra kinsordult a könny a szeméből, amikor a lapot olvasta. Nem hullott hát természetlen talajba az elvetett jó mag. Van hála is az emberek szívében. Van értelme az odaadó, önzetlen fáradozásnak, munkának.

Tudjuk, hogy a vitézzé avatott Nagy Kálmánra büszkén gondol volt tanítója és fáradozásait fejében nem is kíván semmit tőle, csak azt, hogy gyermekeit nevelje a vitézi név méltó viselésére.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter Mussolininél

A Duce másfélórás megbeszélést folytatott a magyar miniszterrel

Rómából jelentik: (MTI) A magyar pénzügyminiszter csütörtök délelőtti meglátogatta Azzolini, az olasz nemzeti bank kormányzóját. Azután *Máriássy Zoltán* kvirináli magyar követ és *Csizsik Béla* államtitkár kíséretében *Mussolini* miniszterelnököt látogatta meg. A Duce a pénzügyminiszterrel mintegy fél óra hosszat tartó szívélyes megbeszélést folytatott. A pénzügyminiszter azután *Revel* olasz pénzügyminisztert látogatta meg, akinek kíséretében a magyar vendégek a fascista párt székházába mentek. Azután *Revel* villásreggelit adott a magyar vendégek tiszteletére, akik délután meglátogatták Róma kormányzóját és este az operaház előadásán jelentek meg. Utána *Azzolini* bankkormányzó adott estebédet tiszteletükre.

Rómából jelentik: Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a Stefani-iroda tudósítójára előtt a következőket mondta:

— Rendkívül nagy örömmel tölt el római látogatásom, amely megadta nekem az óhajtott alkalmat, hogy személyesen megismerjem a Ducet és közvetlenül érintkezésbe lépjek kitűnő munkatársaival. A szívélyes barátság megnyilatkozásai mélyen megindítottak, tudatában annak, hogy ez a személyem iránti barátság az egész magyar nemzetnek szól. Különös örömmel tölt el, hogy alkalmam volt közelről megismerkedni a fegyverben álló Olaszország példás és termékeny életével. Ezek a megfigyeléseim teljesen megerősítettek meggyőződésemet, hogy Olaszország fényesen meg tudja oldani nem csupán a politikai és katonai problé-

mákat, hanem a mostani pillanat minden egyéb problémáját is. Magyarország nagy érdeklődéssel és baráti rokonszenvvel kíséri Olaszország erőfeszítéseit, amelyeket teljes siker koronáz. A háború eseményei igen súlyos feladatokat rónak Magyarországra is, amely teljes tudatában kötelességének szintén úgy érzi, hogy meg tudja oldani. A magyar nemzet őszintén tudatában van azoknak a feladatoknak, amelyek a háború után az új Európára hárulnak. Ennek az új Európának megvalósítása érdekében Magyarország legjobb fiainak vérével is hozzájárult és ennek létrehozásában

Nézze meg! SCHVOY és TARR Szaniszló-u. 1. Apolló-palota.
keresztény rádió és villamossági szaküzletét.
A legkiválóbb világmárkás rádiók, legszebb nemzeti csillárok,
kitűnő hőpalackok és az összes villanycikkek, gazdag választékban.
Az összes rádióalkatrészek és csövek raktáron.

A Führer részvétlívára Pétain tábornagyhöz Huntziger halála alkalmából

Vichyből jelentik (MTI): Mint hivatalosan közlik, a Führer *Huntziger* tábornok halála alkalmából a francia államfőhöz őszinte harangu részvétlívát intézett.

Le Viganból jelentik (NTI): Abból a körülményből, hogy *Huntziger* tábornok irattáskáját az egyik fán fennakadva találták, arra következtettek, hogy a tábornok zuhanás közben kidobta a táskát, hogy a benne lévő iratokat megmentse. Valószínűnek tartják, hogy a repülőgép forgószélbe került. (MTI.)

Faruk király titokzatos betegsége — és az Intelligence Service

Rómából jelentik (MTI): A *Piccolo* istanbuli különtudósítója szerint *Faruk* egyiptomi királynak titokzatos betegsége mély benyomást keltett a muzulmán körökben. Attól tartanak, hogy az angol titkos szolgálat sötét tevékenységének áldozata. Emlékeztetnek arra az utasításra, amelyet az angol miniszterelnök 1940 májusában adott az Intelligence Service vezetőinek, amely szerint *mindenkit, aki Anglia útjában áll, el kell tenni láb alól.* (MTI.)

Kinevezések, előléptetések a postánál

A posta vezérigazgatója a keleti és erdélyi országrészekre a következőket nevezte ki, illetve léptette elő:

Postafőtiszt: Dringó Ferenc nagyváradi postaelőőr.

Postaségédellenőr: Gál József (Nagyvárad), Andor József (Nagy-szalonta).

Postaségédeltiszt: Özv. Szabó Sándorné (Dés), Czirják Andrián (Nagyvárad), Pathay Pálné és Farkas Rudolfiné (Szatmárnémeti), Varga Klárát (Nagyvárad), Vereslői Cs. Györgyné (Zilah).

Postakezelnő: Özv. Jenei Gyuláné (Szatmárnémeti).

A posta altszti szakán **másodosztályú postaszakaltiszt:** Dániel Józsefet, Fésüs Miklóst és Jakab Imrét (Nagyvárad).

Elsőosztályú postaltiszt: Nagy Györgyöt (Szatmárnémeti), Pábián Sándort (Nagyvárad), Kasoly Józsefet (Nagyvárad), Hajdu Gyulát (Szatmárnémeti), Földesi Pált (Nagyvárad), Wächter Jánost (Szatmárnémeti), Domján Gyulát (Máramarossziget), Karácsondi Jánost (Nagyvárad), Scheffler Istvánt (Szatmárnémeti), Barbács Ferencet (Nagyvárad), Ince Miklóst (Szilágysomlyó), Kosza Györgyöt (Szatmárnémeti), Rákóczi Jánost (Szatmárnémeti), Hermann Zoltánt, Bakó Jánost, Csúcs Jánost és Cseh Bélát (Nagyvárad).

A török külügyminiszter tájékoztatója a politikai és harctéri helyzetről

Ankarából jelentik (NTI): A köztársasági néppárt parlamenti csoportjának ülésén a külügyminiszter csütörtökön nyilatkozott a politikai helyzetről és a keleti hadihelyzetről. Főként azoknak a török tábornokoknak jelentésére támaszkodva, akik nemrégiben látogatást tettek a keleti német arcvonalon. A nyilatkozat nem hagyott kétséget az iránt, hogy

a tábornokok benyomásai a legnagyobb mértékben figyelemreméltóak és a Szovjet ellenálló ereje a legnagyobb veszteségeket szenvedte. Szólt még a Kainakdere török motoros vilorláshajó elsüllyesztéséről és közölte, hogy a török kereskedelmi hajózárszabadságát érintő eset miatt Moszkvában diplomáciai lépéseket fog tenni. (MTI.)

Baross Szövetség Ravata

A Baross Ruházati Szövetkezet alakuló nagygyűlése

A Baross Szövetség kebelében megalakult és ténykedő, alább felsorolt szakosztályok elnökségét, valamint az érdekelt szakcsoport tagokat ez uton kéri és hívja fel, hogy folyó hó 17-én, hétfőn délután pontosan 7 órára saját és közös érdekükben feltétlenül jelenjenek meg: a férfi szabók, nőiszabók, női divatszabók, fehérneművarrónők, női kalapkészítők, konfekciósok, szűcsök, textil-nagykereskedők, kiskereskedők, fenti szakokban ténykedő piaci árusok, iparosok és kereskedők. Ezen nagygyűlés alkalmával igen lényeges és fontos szakmabeli megbeszélések, intézkedések továbbá a szövetkezet megalakítása kerül tárgyalás alá. Tehát az érdekeltek feltétlenül jelenjenek meg s akinél van részvényjegyző ív, azt hozza magával.

A Baross borbély-fodrász szakosztály nagygyűlése

A Baross Szövetségben megalakult fodrász-szakosztály elnökségét, tagjait, valamint az összes keresztény borbély- és fodrászmestereket ez uton kéri és hívja fel, hogy folyó hó 17-én hétfőn délután pontosan 4 órára fontos szakmabeli ügyek elintézésére, megbeszélésre végezt saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg a Székház

helyiségében, mely alkalommal további igénylésük is végérvényes elintézését nyer. Minden érdekelt felet a fenti szakban, ha még nem is tag, de keresztény, elvárunk.

Baross Szövetség Elnöksége.

A BAROSS SZÖVETSÉG LISZT- ÉS TERMÉNYKERESKEDŐINEK NAGY- GYŰLÉSE

A Baross Szövetség kebelébe megalakult liszt- és terménykereskedők szakosztálya elnökségét és tagjait ez uton kéri, hogy folyó hó 18-án, kedden délután pontosan 7 órakor tartandó nagygyűlésre saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg a Baross-székházban. A nagygyűlés alkalmával fontos megbeszélések és intézkedések kerülnek tárgyalás alá.

A BAROSS FÜSZER- ÉS ÉLELMISZER KERESKEDŐK NAGYGYŰLÉSE

A Baross Szövetségben megalakult és ténykedő fűszer- és élelmiszer kereskedők szakosztálya elnökségét és tagjait ez uton kéri és hívja fel, hogy folyó hó 16-án, vasárnap délelőtti pontosan 11 órára utolsó szakülésük alkalmával előadott sérelmeik gyökeres orvoslása céljából saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg a Baross Székházban.

Az árváknak segítség!
Magunknak nyereség!

Vegyünk részt a **10.000 Pengős jótékony célú tárgysorsjáték**on egy sorsjegy ára csak **50 fillér!!!**

A „Nagyváradi Róm. Kat. Egyház község Asszonycsoportja” a szent Monika-közösség rendezti az árvák és egyéb jótékony célú javára.

Nyereménytárgyak:
Sil-bunda, ezüst-róka, kerékpár, rádió,

és számtalan más értékes, szép holmi, többek között több méter tűzifára utalvány. — Láthatók: a „Hangya” fűtőcaj üzlet és a „Del-Ka” cipőüzlet kirakataiban.

JEGYEK KAPHATÓK:
(degenforgalmi hivatal (Rákóczi-ut) Hegedüs gyógyszertár Szent István tér 1.

Hegedüs dohánytözsde, Rákóczi-ut 4. szám.

Kiss István bőrárkereskedés, Rákóczi-ut 3.

Tompa Ferenc üveg- és porcellánkereskedés, Rákóczi-ut 5.

„Hangya” fűtőcaj üzletében Papp Károlyné „Központi” illatszertár

Besting cukrászda, Rákóczi-ut 12.

HUZÁS: december 14-én délelőtti 10 órakor, a Katolikus Kőr mozhelyiségében, a közönség nyilvános bevonásával.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

TÖBB ÉRSEKET ÉS PÜSPÖKÖT NEVEZ KI A PÁPA. Vatikánvárosból jelenti a Stefáni: Itteni körökben megerősítették, hogy a Szentatya a következő konzisztóriumon több bíboros-érseket és püspököt nevez ki (MTI).

Segédavató ünnepély az Ipartestületben. A második segédavató ünnep vasárnap azaz f. évi november hó 16-án délelőtt 10 órakor lesz megtartva az Ipartestület földszinti helyiségében. — Figyelmeztetjük az ifjakat, hogy meghívó várása nélkül pontosan jelenjenek meg, mert a távolmaradók csak a decemberi avatás alkalmával kaphatják meg segédlevelüket. Az avató ünnepi beszédet dr. Vargha László iparügyi tanácsnok mondja. Erre az ünnepélyre szeretettel hívjuk és várjuk a tenitű mestereket, a szülőket és az előjáróság tagjait és minden érdeklődőt. Az Ipartestület Elnöksége.

Két nagyvárad szelhámos végigsarcolt egy erdélyi falut. Kolozsvárról jelenti: Dajka Gyula nagyvárad géplakatos és Salamon Jenő nagyvárad ügynök elkészítették a Kormányzó Ur és Hitvese arcképét s a 27 filléres képet 1 pengős áron terjesztették. Magyarországban ahol miniszteri biztosoknak adták ki magukat. A szelhámosságot a csendőrség megtudta s letartóztatta Dajkát és Salamont. A kolozsvári bíróság most ítélkezett ügyükben s Dajkát 3 havi, Salamont 2 és fél évi fegyházra ítélte.

Be kell jelenteni az olajos magvakat s az olajkészleteket. Budapest, a MTI jelenti: Az iparügyi miniszter felhívást intézett az ország valamennyi községének előjáróságához, továbbá a Futura minden kirendeltségéhez. Az iparügyi miniszter 50.000—1941. számú rendelete értelmében a gazdák az olajos magvakat és olajkészletüket bejelenteni tartoznak a községi előjáróságoknál. A községi előjáróságokat felszólították, hogy azonnal táviratban jelentsék a Futura központjának, hány bejelentőlapra van szükségük.

A debreceni állomáson negyven ezer pengős váltót és hatszáz pengőt loptak egy zsidótól. Debrecenből jelenti: A debreceni rendőrség nagyszabású zsebmetszési bűnyűben indította meg a nyomozást. Katz Ernő nyirpazonyi lakos ténnap felment a rendőrség központi ügyeletére és ott elpanaszolta, hogy Nyirpazonyból Nyiregyházára akart utazni. Debrecenben, amikor át akart szállni a nyiregyházi vonatra, észrevette, hogy pénztárcája eltűnt, amelyben 40.000 pengőről kiállított és aláírásokkal ellátott váltó, valamint 600 pengő készpénz volt. A zsebmetszést átszállás alatt, a nagy tolongás közben követték el.

A horvát munkások fizetés nélküli tulorát vállaltak az állam javára. Zágrábról jelenti a NTI: Több horvát állami és magánvállalat munkásai elhatározták, hogy egy fizetés nélküli tulorát vállaltak az állam javára. (MTI)

December 10-én kezdődik Olaszországban — a fűtési időszak. Rómából jelenti a MTI: Az illetékes hatóságok most kapták meg az olaszországi téli fűtés szabályozásáról szóló utasításokat. E szerint a fűtési időszak december 10-től március 10-ig tart. A lakóházakban nem lehet 16 foknál magasabb hőmérséklet, ha a szabadban a hőmérő nem száll a zérus fok alá. Naponta csak délután 2-től este 10-ig lehet fűteni, a hivatalokban pedig hét óra hosszat.

egészítik ki az anyagot.

TIZENÖT HALÁLOS ALDOZATA VAN A TÜRÖKORSZÁGI FÖLDREN-GÉSNEK. Ankarából jelenti a NTI: A szerdai földrengésnek eddig 15 halálos és 63 sebesült áldozata van. (MTI)

MEGJELENT A KISEBBSÉGI KÖRLEVELEK LEGJABB SZÁMA. A Pécsi Egyetemi Kisebbségi Intézet folyóiratának ez évi utolsó száma előzőnek Széchenyi és a nemzetiségi kérdés címmel közöl cikket dr. Bédi Imrétől. Dr. vitéz Nagy Iván a Délvidék iskolái című cikkében a visszacszerzett Délvidék iskolahelyzetét ismerteti. Sokacok és bunyevácok a Délvidéken cím alatt Sümeghy Mihály e két nép eredetének és kifejlődésének kérdését tárgyalja. Dr. Erdélyi Ernő A hazatért Délbaranya a számok tükrében c. cikkében a húsz évig elszakított Délbaranya életét, valamint a vallási- és közoktatásiügyi miniszter rendeléseit a magyar anyanyelvű, illetve nem magyar anyanyelvű gyermekek népi iskolai oktatásáról. Könyv- és folyóirat szemle. intézeti munkáról szóló beszámoló.

Derecskét tehervonatba futott a debreceni nagyvárad személyvonat. Nagyvárad. Saját tud. A debreceni személyvonat, amelynek este fél hat körül kell megérkeznie Nagyváradra, csak éjjel 2 órakor futott be a várad állomásra. A nagy késést az okozta, hogy a debreceni személyvonat a derecskői állomáson befutott egy teherszerelvénybe s ennek következtében több személykocsi megrongálódott és sok utas megsebesült. Debrecenből segélyvonat ment Derecskére és ez a segélyvonat hozta be több óras késéssel Nagyváradra az utasokat.

KÉT HÉTIG NEM SZÁLL LE NAGYVÁRADON AZ ERDÉLYI REPÜLŐGÉP. Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Légiforgalmi Társaság nagyvárad kirendeltsége lapunk útján értesíti az utazóközönséget, hogy a nagyvárad repülőtérén végzett talajjavítási munkálatok miatt az erdélyi repülőjárat gépei előreláthatólag két hétig nem szállnak le Nagyváradon.

MAGYAR NYELVŰ FRONTÚJ-SÁGOT ADTAK KI A FINNEK. Budapestről jelenti a finnek tízezer példányban magyar nyelvű lapot adtak ki, amelyet a harcúterén küzdő honvédeknek is eljuttattak. A lapban a bevezetői Rytí köztársasági elnök írt.

* **Tej iránt érdeklődő háziasszonyokat szívesen látnak** folyó hó 15-én, szombaton délután 4 órakor a Baross Szövetség üléstermében Apolló palota. Szervező bizottság.

* **Film-utmutató.** Váradon a Casino mozgó mutatja be november 19-től a nagysikerű Metro világfilmet „La Conga” című remek amerikai táncos, zenés pazar kiállítású filmet, amelynek főszerepeit Mickey Rooney és Judy Garland játsszák.

Kész női ruhák Fehérnemű Fűző

HEDRICH-SZALON

Rákóczi-út 21.

A Bihar Egylet vetített képes előadása a Tűzharcos Otthonban. A Bihar Egylet folyó hó 9-én, vasárnap tartotta első vetített képes előadását a Tűzharcos Otthonban Zsufolt ház előtt Tóth Sándor, az Idegenforgalmi Hivatal tiszviselője ismertette a vetített képek kíséretében az elszakított Bihar természeti szépségeit. A következő vetített képes előadást folyó hó 16-án, vasárnap délután pontosan 5 órai kezdettel tartják a Tűzharcos Otthon nagytermében (Rákóczi-út 13. sz. I. em.) amelyre a város érdeklődő közönségét ezton hívja meg a rendezőség. Beléptidij nincs.

A nagyvárad kir. Járásbíróság
 P. 5704—1941—3. szám.

IDEZŐ HIRDETMÉNY

A nagyvárad kir. Járásbíróság közhírré teszi, hogy Pinter István felperesnek a székelyhídi g. kel. egyházközség alperes ellen 8859 P. tőke és jár. iránt indított perben a per felvételére és tárgyalására határnapot tűzött és felhívta feleket, hogy 1941. évi december hó 4. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Törv. palota földszint utca házászám. emelet 31. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűsmind pedig az alperes részére, akinek képviselőtérre jogosult Dr. Csapu Livius g. kel. l. elkész. aki ismeretlen helyen tartózkodik ügygondnokul dr. Boros István nagyvárad ügyvédet (Lakik Nagyvárad, Széchenyi-tér 15.) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Nagyvárad, 1941. évi október hó 28. napján.

Dr. Nagy János sk., kir. j. b.
 A kiadmány hitelűl: Olvashatatlan

Nagyvárad thj. város polgármestere
 Városgazdasági ügyosztály
 49519—1941. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Nagyvárad thj. város közhivatali részére az 1942. évben szükséges nyomtatványok szállítására Erdély és Keletmagyarország területére korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdetek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak. A versenytárgyalási és szállítási feltételek, valamint a nyomtatványok mintái a hivatalos órák alatt a városgazdasági ügyosztálynál (I. em. 24.) megtekinthetők. Ajánlatok a gazdasági ügyosztály által rendelkezésére bocsátandó úrlapokon folyó évi december hó 1. napján délelőtt 10 óráig a városgazdasági ügyosztálynál (I. em. 24.) nyújtandók be, a beérkezett ajánlatok ugyanezen napon délelőtt 11 órakor lesznek felbontva ugyanott.

Nagyvárad, 1941. november hó 13.

Dr. Soós, polgármester

Hódolat a gyermek előtt

Csodálatos visszhangja van a szeretet szavának. Itt, Nagyváradon, néhány egyszerű sorban hirt adunk arról, hogy a földnélküli érszalacsí földműves feleségének hármas ikrei születtek s ime, Budapestről, Békéscsúrról, Erdélyországból verődik vissza Both Vendélné betegágyához a visszhang szeretet. adományok formájában. Kicsiny ingecskek, főkötők, kötött kabálkák bukkannak elő az érkező csomagokból, hat pengő, húsz pengő, ötven pengő kerül elő a postás börtöskájából, kedves, meleg sorok kíséretében, Both Vendélné címére.

S jönnek a látogatók. Vadidegen emberek, akik eddig azt sem tudták, hogy valahol, a magyar globusz egyik piciny sarkában él egy háromgyermekes, sok bajjal gond. dal küzdő anya, aki Both Vendélnének hívják. S most ezek a vadidegen emberek — eddig halvanan! — saját dolgaikat félretelve elzarándokolnak a nagyvárad Bábaképző Intézetbe s annak sok. ágyas, ötös számú kórtermében lerakják szerény ajándékaikat: gyümölcsöt, süteményt, cukorkát — hogy hódoljanak az ismeretlen édesanyjának s a három gyermeknek.

Az embernek önkéntelenül is egy régi-régi jászol-bölcső jut az eszébe, melynek egyszerű, szalmá. ágy. neműjén nyugodó kisdédéhez ugyan. így zarándokoltak kétezer évvel ezelőtt.

Örök hódolat ez az örök gyermek — a jövő ígérete iránt.

(M. F. V.)

Közygülés. Az evangélikus egyház f. hó 16-án, vasárnap istentisztelet után a tanácssteremben (gr. Csáky u. 26.) közygülést tart, melyre a híveket ez uton is meghívja az egyház elnöksége. Egyik főtárgya a közygülésnek a presbiterium ujjaalakítása, a régiek helyére más tagoknak a behívásával.

BESZERZI A VÁROS AZ UT. ÉPÍTÉSHEZ SZÜKSÉGES KÖVET. Nagyvárad. Saját tud. Pénteken dé. ben a közuti munkálatok ügyében értekezletet tartott a polgármester, amelyen dr. Gyapay László helyettes polgármester, Altnöder Endre mű. szak. tanácsos, Pikó Gyula főmérnök és Bartha Balázs főszámvevő vett részt. Elhatározták, hogy a költség. vétésbe felvett munkákat igyekeznek elvégezni, a szükséges követ beszerzik és megépítik a gyermekmenhelyhez vezető utat.

Macalik Alfréd kiállítás. Vasárnap nyitja meg kiállítását Macalik Alfréd festőművész Papp Margit Rimanóczy. utcai lakberendezési szalonjában. A kiállítás e hó 30-ig lesz nyitva s annak részletes ismertetésére még viz. szatárunk.

Uj üzlet! **Fekete Gézané** Rákóczi-út **Régiségüzlete** veszek, eladok butorokat, képeket, Megnyílt **2. sz. alatt** mütárgyakat, szőnyegeket.

Lehotay megintertüvelja Bajot Gizit

Művészvacsora az Újságíró Otthonban

Nagyvárad, november hó. Bajor Gizi és Lehotay Árpád két-napos vendégjátéka olyan siker jegyében zajlott le, amilyenre kevés példa van a Szeged-Színház történetében. Zsúfolt házak nézték végig az előadásokat s a közönség forró tapssal és meleg ünnepléssel köszönte meg a művészi élményt nyújtó alakításokat.

Csütörtökön este az előadás után Bajor Gizi és Lehotay Árpád Putnik Bálint színházigazgató és társasága kíséretében az Újságíró Otthonban vacsoráztak. Ott volt Bajor Gizi férje, dr. Germán Tibor egyetemi nyilvános, rendes tanár is, aki csütörtök délután jött le Nagyváradra, hogy végignéze az előadást s még aznap éjjel együtt utazhasson feleségével haza, Budapestre.

A művész jó háziasszony is

Bajor Gizi láthatóan jól érezte magát s ennek a megelégedésének kifejezést is adott, amikor Putnik Bálint igazgatónak köszönetet mondott a forró hangulatu két színházi estéért.

A hölgyek természetesen elsősorban mint „jó gazdasszonyokhoz” illeik, a háztartásról kezdtek el társalogni. Bajor Gizi elmondta, hogy reggel férjével együtt egy tojásból esznek rántottát s utána cukor nélkül iszik egy fél pohár kávé. Hogy a kávé megédesítse, egy kivájt fél zsemlet mézzel tölt meg és azt eszi hozzá. Délben rendszeren étkezik, az esti vacsora pedig legtöbbször egy tojásból rántotta.

Mire vacsorájukat elköltötték, az étkezés nagy problémájával is végeztek. Most már színházi kérdések kerültek felszínre. Bajor Gizi elmondta, hogy kilenc évvel ezelőtt járt Nagyváradon. A Porcellán-ban, a Husvétli vakáció-ban és Azrú-ban lépett fel. Annakidején még Janovics Jenő volt a színházigazgató s a Janovics társulatával együtt végigjárta egész Erdélyt, Kolozsvárt, Brassót, Temesvárt. Azóta nem járt itt.

Ezután a budapesti színházak életének kis kulisszatitkait, személyi híreit tárgyalják meg. Ebben Lehotay a mester s néhány igen kedves intimtással szórakoztatja el az asztaltársaságot.

Lehotay kíséretül az újságírókat

Közben a szomszédasztaloknál több újságíró helyezkedik el s várja az alkalmas pillanatot, hogy megintertüvelhassa a Nemzeti Színház két kiváló művészt. Az alkalom azonban csak nem akar kinálkozni s végül is kénytelenek „átszikipkázni” az asztaltól Lehotay Árpádot, aki köztudomásulag váradi születésű, de 1918 óta nem volt itthon szülővárosában. Ismeretsege ennek ellenére igen kiterjedt. Lehotay kész örömmel tesz ele-

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara ízve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

get az újságírók meghívásának s egy perc múlva a szomszéd asztalnál előkerülnek a jegyzőkönyvből a ceruzák s az újságírók szorgalmasan jegyzik Lehotay szavait.

Közben Bajor és asztaltársasága tovább folytatja a társulást s Bajor

„Egy pillanatig sem éreztem, hogy vidéken vagyok...”

— Milyenek találja a váradi közönséget?

Bajor pillanatnyi gondolkodás nélkül rávágja:

— Minden szempontból kifogástalan. Szerintem mindent megmagyaráz az, hogy egy pillanatig sem éreztem, hogy vidéken vagyok. A közönség rendkívül fegyelmezten viselkedett. A nehéz drámai percekben egyetlen hang, püsszegés sem hallatszott fei a nézőtérrel még a dráma komikumba átszappó jeleneteinél csak tompított tetszésnyilvánítás volt észlelhető. Ilyen művelt és műértő közönségre nem is számítottam.

Lehotay komolyan veszi feladatát s ceruzája gyorsan sereg a papíron jegyzi a művész minden szavát majd felteszi a következő kérdést:

— Hogy szánta rá magát a művész, hogy Nagyváradra jöjjön

A jó „újságíró” kevés szóból is sokat tud írni

Putnik beszél és Lehotay még mindig ír. Szorgalmas ember, jegyzi meg Bajor kis hagu. Lehotay felnéz s komoly hivatásának átérzésével megjegyzi:

— Egy jó újságíró kevés szóból is sokat tud írni.

Bajor még elmeséli, hogy Debrecenbe még elmegy vendégszerepelnit, de azután színháza igazgatósága nem nagyon engedi vidékre, mivel sorozatos előadásokra van kilátás.

Putnik kékded természet s megpróbálja, hogy háltha van mégis esély

Mikor látjuk megint Bajor Gizit a nagyváradai színpadon

Most újra Lehotay veszi át a szót, aki nyilván komoly elfoglaltsága közepette nem ért rá a társalgásra figyelni s felteszi a harmadik kérdést.

— Lejő-e máskor is Nagyváradra? Bajor Gizi huncutul végignéz a társaságon s szemével oldalra vág-

Miért „nem szeret” filmezni a művész?

E sorok írója ekkor teszi fel egyetlen kérdést Bajor Gizinek:

— Remélem a művész jól érzi magát a kérdések pergőtűzében?

— Nem lehet azt mondani, hogy a művész elzárkózik az interjútól, de azt sem merem állítani, hogy minden esetben szívesen ad. Erre vonatkozólag elmondhatom, hogyan jártam első filmszereplesem alkalmával. Alig hogy beléptem a Stúdióba, az egyik újságíró ezzel a kérdéssel fogadott:

— Szeret a művész filmezni?

— Nagyon megdöbbenem, hiszen erre még a legjobb akarattal sem adhattam választ. Elmondottam, hogy ez sok mindentől függ s kifejtettem, hogy a filmen a siker titka abban is

Gizi legközelebbi szerepéről beszél, amelytől sikert vár. Néhány perc múlva nagy derűt kelt, hogy Lehotay Árpád jegyzőkönyvvel és ceruzával a kezében ismét helyet foglal az asztalnál s megkéri Bajort: engedje meg, hogy „megintertüvelja”.

— Felcsaptam újságíróknak — mondja mosolyogva. — hogy kíségtsem zavarukból a „szerény” és „tapasztalatlan” hírlapíró urakat. Ha megengedi, fel is teszem az első kérdést:

holott köztudomásulag nem szeret elhagyni Budapestet?

Bajor kedvesen mosolyog:

— Köztudomásuan kényelemszerető, mondhatnám lusta vagyok. Ez talán a legfőbb indoka annak, hogy nem szeretek kimozdulni Budapestről. Magam is csodálkozom legutóbb, hogy rászántam magam egy debreceni kirándulásra. Midőn pedig Lehotay a váradi vendégszereplésre való meghívást tolmácsolta, már úgy is „benne voltam”.

Míg Lehotay a nyilatkozatot jegyzi, Putnik Bálint elmondja, hogy „merészelte” meghívni Bajort.

Debrecenben voltunk meglátogatni igazgatótársamat, Ungert, aki mondtotta, hogy Bajor Gizi meghívását tervezi. Ez adta azt a gondolatot, hogy én is megpróbálok. Azonnal telefonáltam Lehotaynak s amint látjuk, minden a legjobban sikerült.

egy újabb vendégszereplésre. A *Négy asszonyt szeretek* című vígjátékban szeretné ismét a váradi színpadon látni Bajor Gizit. Sármágy Miklós főrendező pedig a *Néma leventé*-ben Sármágy ugyanis köztudomásulag a legjobb „Néma levente” volt az egész országban s most szeretné a darabot elővenni, természetesen Bajorral.

A művész azonban csak mosolyogva ingatja a fejét, ami nyilván nem belegyezést jelent.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény

Lakás

Butorozott szobát keres urileány, keresztény családnál. Cimek beadandók

Kiadó 1 magánház, 4 szoba, fürdőszoba mellékhelyisésekkel, esetleg azonnal. Cim: Gorove István-ut 10. 719

Különbejáratu butorozott szoba kiadó Csáky-u. 6 udvar felől II. em. 721
Gielné, Baia-s-a-tér 9. 717

Két üres szoba azonnalra kiadó. Rákóczi-ut 15. II. em. 722

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár hasznátruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, brilliánt, ezüstöt magas áron veszek. órák, ókszerű javítok Gyenge István ókszerész. Rákóczi ut 19.

Büsendorfer zongora eladó. Feszty Árpád-u. 32. 720

VENNÉK keveset használt 38-as cipőre való fekete, esetleg barna, félmagas sarkú hőcsizmát. Címet a kiadóba kérem.

Régi árban, jóval olcsóbban, mint a hazai ügynökök által eladott **Herendi** és mas porcellán készleteket, valamint a napokban megérkező Rosenthal világmárkás étkezőtálcákat kizárólag **Tompa Ferenc ókszerész-nyomdaüzletében**, Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. alatt szerzethetik be.

Eladó esetleg bérbé is vehető 4 holdas szőlő lakással, istálló, gazdasági udvar és felszereléssel. Cim: Gorove István-u. 10. 718

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón **Simon István** könyv-papírüzletben Bémer-tér 3. Tel. 26-43.

Eladó alkalmi olcsó árban háromszobás magánház nagy kerttel, — Pénzügyigazgatóság mellett. Érdeklődés R Klein, Szalárdi-utca 16. Délelőtt 10—2-ig. 723

Brilliansért, régi ókszerért magas arat fizetek. Tarján ókszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Istállót, hozzávaló kicsiszinnel keresünk 2 lóra, azonnalra. Ajánlatokat telefon 12—31-re kérünk. 709

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ókszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Három kis hold erdő, elköltözés miatt eladó, élelődi járás Alsólugos. — Cim a kiadóba. 681

Állást keres

Ókszerész gépiróné, kezdő fizetéssel is, elhelyezkedést keres. Cimeket a kiadóba kéri „Kezdő” jellegre.

Állást nyec

Helybeli nagy iparvállalat keres előbbi belépésre középiskolát végzett fiatalabb, kellő irodai gyakorlatlalt bíró keresztény tisztviselőt. Cim a kiadóba. 708

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.